

Summer Workshop Camp – Obóz Rozwoju Umiejętności Społecznych dla Młodzieży Romskiej z Polski, Czech, Węgier i Słowacji
Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży w Krzyżowej, Polska, 17–22 sierpnia 2025

Ewaluacja projektu

Wprowadzenie

W sierpniu 2025 roku w **Międzynarodowym Domu Spotkań Młodzieży w Krzyżowej** odbył się międzynarodowy **Summer Workshop Camp**, gromadzący młodzież romską i ich opiekunów z Czech, Polski, Węgier i Słowacji. Obóz zapewnił bezpieczną przestrzeń do spotkań ponad granicami, rozwoju osobistego i społecznego oraz wzmocnienia tożsamości kulturowej w duchu dumy i szacunku.

Niniejsza ewaluacja podsumowuje opinie uczestników i opiekunów dotyczące organizacji obozu, treści programowych, atmosfery oraz wpływu całego wydarzenia. Jej celem jest wskazanie **mocnych stron tegorocznej edycji**, zidentyfikowanie **wyzwań** oraz sformułowanie **rekomendacji na przyszłość**.

Opinie uczestników na temat działań

Metoda

Uczestnicy wyrażali swoje opinie metodą flipchartu. W widocznym miejscu ustawiono dwa arkusze: „**Pozytywne punkty**” i „**Co można poprawić**”, na których uczestnicy przyklejali karteczki z uwagami.

Pozytywne opinie – kluczowe wnioski

Silny nacisk na doświadczenia społeczne (12 uwag)

Większość pozytywnych opinii dotyczyła możliwości poznawania nowych osób i budowania relacji. Oznacza to, że obóz skutecznie stworzył **wspierające, włączające i społecznie aktywne środowisko** – co zostało uznane za jeden z najcenniejszych aspektów.

Jakość i różnorodność programu (9 uwag)

Uczestnicy docenili zarówno cały program (2), jak i konkretne zajęcia (7) – zwłaszcza wieczorne aktywności, warsztaty tożsamościowe, gotowanie i działania kreatywne, takie jak tworzenie piosenek i klipu.

Świadczy to o **dobrze zbalansowanym programie**, łączącym edukację i zabawę.

Inne pozytywy (5 uwag)

Jednostkowe pochwały otrzymały: jedzenie (2), sam obóz jako całość (2) oraz pogoda (1).

Wniosek:

Mocnymi stronami obozu były przede wszystkim **budowanie wspólnoty, relacje grupowe oraz różnorodna oferta warsztatowa**.

Negatywne opinie – kluczowe wnioski

Zasady i rutyny (7 uwag)

Najczęściej krytykowano zbyt **rygorystyczny nocny regulamin (4)** i **wczesne pobudki (3)**. Uczestnicy czuli, że harmonogram dnia był zbyt sztywny, co mogło ograniczać ich **poczucie autonomii i odpoczynku**.

Intensywność programu (2 uwagi)

Niektórzy wskazywali, że **program był zbyt intensywny**, co sugeruje potrzebę większej równowagi między zajęciami a czasem wolnym.

Jedzenie (3 uwagi)

Choć jedzenie otrzymało 2 pozytywne opinie, pojawiły się też 3 krytyczne. Oznacza to **mieszane odczucia**, co może wskazywać na potrzebę dopracowania tej kwestii.

Pozostałe uwagi (3)

Pojedyncze uwagi dotyczyły: środowiska (1), ograniczonych umiejętności językowych (1), wyposażenia pokoi (1).

Brak zastrzeżeń (3)

Trzech uczestników napisało wprost, że „**nic nie było złe**”, co świadczy o **ogólnym zadowoleniu z obozu**.

Wniosek:

Najwięcej zastrzeżeń dotyczyło **sztywnego harmonogramu** – uczestnicy wyraźnie preferowaliby więcej **elastyczności i czasu wolnego**. Inne kwestie miały charakter marginalny.

Opinie opiekunów na temat działań

Metoda

Opiekunowie wypełniali ankietę online po zakończeniu obozu.

Najlepiej oceniane warsztaty i aktywności

- warsztaty **wideo / filmowe** (7 wskazań)
- warsztaty **kuchni romskiej** (5 wskazań)
- wieczorne wydarzenia: **muzyka, dyskoteka, gry terenowe** (3 wskazania)
- **podchody i gry** w lesie / mieście (3 wskazania)
- warsztaty **tożsamości / autorefleksji** (2 wskazania)

- **storytelling i działania artystyczne** (2 wskazania)

Zajęcia do poprawy

- trudności z warsztatami tożsamości i języka romani z powodu **barier językowych**
- potrzeba **więcej energii** w warsztatach muzycznych
- **opóźnienia grup**, zmiany w harmonogramie

Logistyka, posiłki, warunki

- Ogólna ocena: **bardzo pozytywna**
- Pochwały za: **smaczne jedzenie, piękne miejsce**
- Uwaga: **daleko do sklepu, małe porcje obiadowe** dla niektórych dzieci
- Sugestie:
 - **więcej czasu wolnego między zajęciami**
 - **lepsze sprzątanie pokoi dla dziewcząt**
 - **większe pokoje**

Trudne lub nieoczekiwane sytuacje

- główne wyzwanie: **bariery językowe między grupami**
- dwa drobne incydenty – **rozwiązane na miejscu przez opiekunów**

Propozycje na przyszłość

- więcej **zajęć zespołowych na świeżym powietrzu**
- **tłumaczenie simultaniczne**
- utrzymanie **punktualności i dyscypliny**
- powtarzanie **najlepiej ocenianych warsztatów** (gotowanie, wideo, muzyka)
- wprowadzenie **nowych tematów** (np. taniec, tradycje romskie)
- **dostosowanie posiłków i warunków noclegowych** do potrzeb uczestników

Ogólne wrażenia

Zarówno opiekunowie, jak i uczestnicy zgodnie uznali tę edycję za **jedną z najlepszych do tej pory**.

Organizacja oceniona jako **znacząco lepsza niż w poprzednich latach**.

Doceniono: **lokalizację, atmosferę i jakość warsztatów**.

Wnioski

Summer Workshop Camp 2025 zrealizował swoje główne cele:

- wsparcie młodzieży romskiej w **rozwoju umiejętności społecznych**
- budowanie **poczucia tożsamości i dumy kulturowej**
- tworzenie **międzynarodowych więzi i przyjaźni**

Największe atuty

- **kreatywne, praktyczne warsztaty** (wideo, kulinaria, muzyka)
- **silna atmosfera wspólnoty i integracji**
- **wysoka jakość organizacji i prowadzenia zajęć**
- przestrzeń do **refleksji nad tożsamością i ekologią**

Wyzwania

- **bariery językowe**
- **potrzeba równowagi** między programem a odpoczynkiem

Rekomendacje

- zapewnienie **tłumaczenia symultanicznego**
- lepsze **zrównoważenie zajęć i czasu wolnego**
- kontynuowanie **najlepiej ocenianych warsztatów** i wprowadzanie nowych
- **wzmocnienie integracji zespołowej**, szczególnie na świeżym powietrzu

- dbanie o **punktualność i organizację**
- **dostosowanie posiłków i zakwaterowania** do potrzeb młodzieży